

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izinja vsak četrtik in velja s poštno vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 8 K, pol leta 4 K in za četrt leta 2 K. — Naročnina za Nemčijo 8 K, za druge izvenavstrijske dežele 8 K. Kdor hodi sam po nje, plača na leto samo 7 K. — Naročnina se pošilja na: Upravištvu „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se dopolnjuje do odpovedi. — Udje „Katoliškega tiskovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 16 vin. — Uredništvo: Koroska cesta šte. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravištvu: Koroska cesta šte. 5, sprejema naročnino, inšerate in reklamacije.

Za inšerate se plačuje od enostopne petifvrste za enkrat 48 vin., ali kar je isto, 1 kvadratni centimeter prostora stane 36 vin. Za večkratne oglašne primeren popust. V oddelku „Mala naznanila“ stane beseda 10 vin. — Inšerate se sprejemajo do torka opoldne. — Nezaprete reklamacije so poštnine proste.

Volkstag nemških domoljubov.

V nedeljo, 28. aprila, so graški Nemci imeli svojo Volkstag (ljudski zbor), na katerem so svoje domoljubno srce razkrili do zadnjega kotička. Njihovo domoljubje je prekipelo v navdušene vzklike, s katerimi so ti veliki avstrijski domoljubi pozdravljali ne avstrijskega, marveč nemškega cesarja. Niti eden klic se ni razlegel: Zivel Karel, naš cesar! Vsa dvorana pa je odmevala navdušenih klicev: Zivel Hohenolernci! Prejšnji dan je naša cesarica Zita obhajala svoj god. Domoljubni Slovenci smo god svoje vladarice praznovali z raznimi domoljubnimi prireditvami. Nemci v Gradcu pa niso niti ene svečane besede posvetili naši cesarici, pač pa so drzno in nesramno napadali njeno rodbino. Eden izmed govornikov se je pritoževal, da smejo člani te rodbine, o katerih je trdil, da se vojskujejo za četverosporazum, prihajati v Avstrijo, ne da bi se jih zaprlo.

Tako „avstrijsko domoljubje“ je prešinjalo graške nemške zborovalce preteklo nedeljo. Graški župan Fizia je javno izpovedal, da nimajo Nemci več časa misliti na to, kar država potrebuje; za Nemce je vedno in edino meročajno to, kar potrebuje nemški narod, ne pa to, kar potrebuje država. In takšen narod se drzne imenovati edini državohranjujoči narod v Avstriji! Laž in hinavstvo! Tem ljudem je srou edino le nemštvo. V Gradcu so ta dan stori slovesno prisego, da se bodo bojevali za nemško vzhodno marko (Ostmark). Za nje je Avstrija samo le marka — obmeina in obrambna pokrajina za Nemčijo. Drugega namena nima, kakor da obranjuje in s pomembvanjem pomažuje nemštvo ter da tvori Nemčiji most do Balkana. Za tako Avstrijo — obmejno in obrambno pokrajino Nemčije se bodo Nemci vojskovali: tako so slovesno v Gradcu prisegli. Ali niso to zgledni avstrijski domoljubi?!

Da pa Avstrija tudi ostane samo vzhodna marka za Nemčijo, zato so nemški zagrizenci v Gradcu zahtevali, da se mora zveza z Nemčijo ovekovečiti tako, da postane del avstrijske ustave in da se mora v Avstriji upeljati nemški državni jezik. Zveza z Nemčijo ima le takrat kakšno vrednost, če vladajo, kakor je zahteval in določil Bismark, v Avstriji Nemci, na Ogrskem pa Madžari. Mi Nemci, tako je v Gradcu zaklical govornik Gattermaier, smo in moramo ostati gospodski narod (Herrenvolk). Iz tega sledi, da Slovani so in morajo ostati suženjski narod. Sužnji se ne morejo pritoževati, da se jih tlačijo, saj so vendar samo sužnji; še veseli naj bodo, če se jih s pomembvanjem iz sužnosti dvigne na višino nemškega gospodskega naroda. Zlasti Jugoslovane se mora nadahje pomembevati, ker mora, kakor so v Gradcu zahtevali naši nemški prijatelji, pot do Adrije biti nemška. Jugoslovanske zahteve po samostojnosti in narodnem zedinjenju se morajo odkloniti in zatreti, ker pomenjajo raztrganje Avstrije. V isti sapi pa so Nemci v Gradcu ponovili nemško zahtevo, naj se Galicija izloči in odtrga od Avstrije. To pa ševeda ni raztrganje Avstrije. Ostudno hinavstvo!

Nemškonacionalno hinavstvo in vsenemška zagrizenost sta se preteklo nedeljo širokoustila v Gradcu. Bismarkov duh je vel nad tem zborovanjem. Z burnim odobravanjem so zborovalci vzeli na znanje izjavo govornika Zeidlerja: Mi Nemci smo učenci Bismarka, ki je izpovedal, da bi se v tem slučaju, če bi zvestoba do kralja prišla v navskrižje z ljubeznijo do naroda, postavil na stran naroda. In takšni ljudje bi naj nas cesarju in domovini zvesto udane Slovence učili avstrijskega domoljubja? Prej bi kožel sodil za varuha vrta, kakor pa nemškonacionalni in nemškufarski zagrizenci za varuhe avstrijskega domoljubja.

Nemškonacionalna nesramnost.

Nemški listi in govorniki na nemških shodih dan za dnem nesramno lažejo, da samo Nemci vz-

držujejo državo, da samo Nemci pridelujejo živež za prebivalstvo in armado, samo Nemci odstopijo živež sohrzavljanom, samo pri Nemcih se rekvirira, pri Slovanih pa skoro nič. Ta pesem gre sedaj iz nemških listov od niše do hiše z namenom nahujskati nemško prebivalstvo proti Slovincem.

Na nedeljskem nemškem zborovanju v Gradcu je govornik trdil, da so v Avstriji pred vsem Slovani krivi pomanjkanja živil, ker nočejo oddati žita, rekvirira se samo pri nemških kmetih, pri čeških in slovenskih pa nič. Take gorostasne aeresnice skijo Nemci med svojimi brati proti Slovincem. Tako govorijo o Slovincih Nemci, ki nedeljo za nedeljo in še celo med tednom z nahrbtnikom romajo po slovenskem Dravskem polju in po Slovenskih goricah in se vračajo z živi težko obloženi domov. Slovenec je do brosrčen. Če vidi, da je drugi v stiski, da potrebuje njegove podpore, mu radevolje pomaga po stari slovenski in krščanski navadi. Po vedo Nemci sami — prav dobro!

Nesramno lažnjiva je trditev, da se strogo rekvirira samo v nemških krajih. Ali hočete še strožje rekvizicije kot so bile pri nas? Slovenski Stajer je bil v tem oziru po Claryjevi zaslugi in zaslugi njegovih nemških uradnikov najhujše izmed vseh avstrijskih dežel pritisnjen ob steno. Vse so nam skoro že vzeli, slovenskemu kmetu preti po večini naših okrajev največje pomanjkanje. Ali se je tudi v nemških okrajih naše dežele tako rekviriralo? Kaj se! Le pogledite malo v radgonski in lipiški okraj in prepričali se boste, da se je edino slovenskega kmeta z rekvizicijami tako pritiskalo, da bi lahko „kri švicel.“ Dokazov zato je v vsaki občini, v vsaki slovenski hiši dovolj. Nemški kmetje še imajo dovolj belega kruha, Slovenec pa še koruznega nima. Na Nižje-Avstrijskem ni trebalo tamošnjim kmetom (Nemcem) oddati ne zrna koruze, pri nas pa jo bodo pobrali prihodnje tedne do zadnjega zrna.

Nemški hujškatci bi radi nahujskali nemško mestno prebivalstvo, da bi šlo na kmete pobijati Slovence, ropati in s silo jemati tisto trohico živil, ki so še ostala kmetu. Ni dovolj, da gre skoro vse rekvirirano blago samo v nemške kraje, v nemška mesta, ni dovolj, da je šlo vse, kar so naši junaki priborili v Italiji, v Rumuniji in Ukrajini živil, v Nemčijo,

to še ni dovolj, sedaj se v zahvalo, da so nam skoro vse vzeli, Nemci tako nesramno lažejo o nas.

Slovensko ljudstvo, taki so Nemci! Radi tega kličemo: Osvobodi se ti, jugoslovanski rođ, iz tujih spon! Ustanovi si jugoslovansko državo pod žezlom slavnih Habsburžanov! V tej državi bo prišel kmet do veljave, jugoslovanski kmet bo sam odločeval o svoji usodi.

Nemiri v Ljubljani — ali kako Nemci lažejo.

Prejšnjo sredo, dne 24. aprila, je prišlo v Ljubljani kakih 200 žensk delavskih slojev in begunk z otroci vred k deželni vladni prosit živil. Ker ni na naš slovenski jug skoro nobenega dovoza živil, postaja pomanjkanje vedno večje. Lačne ljudske množice kličejo po kruhu. Kranjski deželni predsednik je sicer ženske miril, a njegove obljube glede več živil so bile zelo sloke. Matere so slišale znano pesem: Nima-mo, nimamo, a bomo skušali dobiti.

Ljudska množica je postala vedno večja. Poni-kala se je po Ljubljani in razdražena, ker ji vlada ne da živil, pobijala šipe in razbijala trgovine pri hišah, kjer prebivajo ljudje, ki se jim bolje godi kot ubogi ljudski množici. Tako so pobili šipe na stanovanju dr. Sustersiča, na nemški hiši (kazini), kavarnah, velikih gostilnah (hotelih) in pri bogatih trgovcih in zasebnikih. Nemški listi trdijo, da je samo na kazini škode do 40.000 K. Razgrajale niso samo slo-

venske žene, temveč tudi Nemke, socialdemokratkinje, in Italijanke. Posebno pridne so bile pri pobijanju šip nemške železničarke.

Vsak pameten človek vidi iz tega, da se je slo-pr. teh kravalih edino le za kruh in ne za politiko. A nemški listi so zavili stvar tako, kakor da bi bili Ljubljanski Slovenci pobili Nemcem šipe in razdirali hiše. Mariborski nemško-protestantovski list „Deutscher Montag“ se je celo povspel do nesramne trditve, da je edino le „slovenska svojta“ pobijala nemške hiše. In vsi nemški listi od Maribora do Hamburga vpijejo o strašnih Slovincih, ki ubijajo Nemce kar pri belem dnevu in uničujejo nemško lastnino. To je satanska nemška hudobija. Razburjena in lačna ljudska množica je pobila desetkrat več šip na slovenskih hišah, nego na nemških. Pobijala je samo tam, kjer je videla, oziroma sumila, da živijo v izobilju tisti, ki stanujejo v dotični hiši.

In zakaj nemški listi lažejo tako nesramno? Da bi očrnilo Slovence kot narod morilec, roparjev, pobijalcev, takov, veleizdajalcev itd. Hočejo pa tudi po slovenskostajerskih mestih še bolj razpaliti sovraštvo Nemcev do Slovencev. Doseči hočejo, da bi nemške tolpe začele razbijati šipe na slovenskih poslopjih, da bi se začelo pobijati Slovence, kakor to sploh delajo choli Nemci zadnja leta v naših jugoslovanskih pokrajinah. Laž, hujskanje, sovraštvo, pobijanje in še nekaj enakih lastnosti „čiči“ zadnji čas naše narodne nasprotnike v naših krajih.

Nekdaj so pri Nemcih taka sredstva držala, a danes ne več. Slovensko ljudstvo se danes tega nemškega orožja ne boji več.

Zopetna rekvizicija.

Kakor smo že poročali v zadnji številki „Slov. Gospodarja“, je vlada odredila rekvizicijo žita, ki so ga se pustili kmetu za prehrano družine in delavcev do nove žetve. Kakor smo izvedeli, bodo pustili za osebo od 1. maja naprej samo 15 kg žita, t. j. za meseca maj in junij. Kar bodo rekvizicijske komisije našle več, bodo rekvirirali. Ta rekvizicija se bo vršila v vseh avstrijskih deželah, razun Kranjske, Dalmacije in Primorja.

Vlada je izdala odlok, da morajo iti politični, davčni in drugi uradniki v kmetijske občine in morajo podučiti ljudstvo o namenu te rekvizicije. Tudi dušnim pastirjem bo zapovedano (!), da priporočajo ljudstvu, naj odda zahtevano žito mirno in prostovoljno.

Komisija, kateri bo načeloval odposlanec c. kr. okrajnega glavarstva, bo zaloge stehala ali zmerila in kar bo več kakor 15 kg za osebo, odvezla. Komisija bo tudi ugotovila, ali ima kmet kaj zrnja v mlinu. Če se glasi mlinska karta do konca junija, mu bodo odvzeli vse žito, kar ga bodo našli. Rekvirirano žito bodo takoj spravili iz občine. Sodelovali bodo pri rekviziciji močni vojaški oddelki.

Za seme bodo puščali samo ajdo in proso. Svetujemo, naj si vsak kmet spravi semensko ajdo in proso v posebne posode in naj izjavi komisiji, da rabi dotično blago izključno za seme.

Koliko bodo odvzeli žita, si že lahko vsak posestnik sam izračuni.

Stehaj si sam prej še žito, kar ga še imaš. Vzami svinčnik in račun: Za osebo se ti bo pustilo od 1. maja do 1. julija samo 15 kg zrnja. Če imaš prehraniti vsak dan n. pr. 11 oseb, se ti bo pustilo 11 krat 15 kg, t. j. samo 165 kg žita. S to skromno količino boš moral shajati do nove žetve. Treba bo torej skrbno varčevati in pomisliti, kako bi se dalo preživeti sebe, svojo družino in delavce čez vročo poletje. Mlinske karte se pozneje (po 15. juniju) sploh ne bodo za staro žito več izdajale.

Za meterski stot oddane pšenice ali rži se bo plačevalo do konca maja 55 K, za ječmen 51 K in za koruzo 48 K, pozneje pa se bo plačevala pšenica in rž po 40, ječmen po 38 in koruza po 36 K, poleg tega pa se še bo „za kazen“, za pozno oddajo odtgnilo od te cene 20%.

Češki in slovenski poslanci so odločno ugovarjali proti tej nasilni vladni odredbi. Dne 24. aprila so se posvetovali na Dunaju o korakih proti vladi. Naši poslanci zahtevajo, naj se ukine pooblastilni zakon od dne 24. julija 1917, ki so ga sklenili Nemci proti Slovanom in s katerim zdaj vlada dela kar hoče.

Na vsak način pa svetujemo našim ljudem, da obranijo tudi v teh hudih časih mirno kri. Za naše ljudstvo bodo prišli hudi časi, a tudi te bomo prestali.

Popisovanje obdelanih zemljišč.

Letos se bo zopet vršilo popisovanje zemljišč. Da se tako dožene pridelek letine. Letošnje popisovanje zemljišč se v toliko razlikuje od lanskega, da bo pri popisovanju sodelovali predvsem lastniki, najemniki in vžitarji obdelanih zemljišč sami in ne samo tuji komisarji (uradniki, vojaki), ki, kakor se je lansko leto pokazalo, včasih niso razločevali koruze od pšenice in ne fižola od krompirja. Popisovalni komisar bo sicer določen od okrajnega glavarstva, a prideljena mu bo posebna občinska žetvena komisija.

Popisovalna komisija ne bo hodila od njive do njive, temveč bo zasliševala občane v kaki hiši. Posestnik, najemnik, viničar, vžitar ali sploh vsaka oseba, ki ima obsejan kak kos zemljišča, si bo morala že poprej sama natanko izmeriti, kako velike so njene obdelane in obsejane njive in si zapisati na polo papirja, kake vrste žita ali drugih sadežev ima vsejanih ali vsajenih. Priporočamo torej naslednje: Če nimaš nikogar pri hiši, ki bi ti pomagal izmeriti obdelano zemljišče, naprosi soseda ali kakega znanca. Vzami merilo (seženj ali meter) ki je obsejan s pšenico. Če njiva nima ravne oblike, moraš dotični kos njive izmeriti po dolgotosti in širini na enem in drugem koncu njive, ter tudi v sredini. Na ta način dobiš vsaj približno mero (obseg) dotične njive. Prvi kos njive, ki si ga izmeril, zaznamuj na polji s št. I in zapiši, s kako vrsto pridelka je obsejana, zapiši potem: dolga toliko in toliko metrov, široka na eni strani toliko in toliko, v sredini toliko in toliko. Drugi kos ali razgon (ogon), ki je obsejan recimo z ječmenom, zaznamuj s št. II in popiši glede mere ravno tako kot prvi del. Zapomni si posebno sledeče: Popiši in izmeri si vsako njivo in vsak kos njive, ki je obsejan z drugo vrsto pridelkov, posebej. Velikost obdelanih njiv in razgonov si lahko sam izračunaš, ali pa naprosiš koga, da ti pomaga. Če je n. pr. njiva, ki je obsejana s kornuzo, dolga 120 m, široka pa na enem koncu 22 m, na enem pa 18 m, se vzame le srednja širina, t. j. 20 m. Dolžino 120 moraš tedaj množiti z 20, t. j. 2400 štirjaskih metrov, ali 24 arov. Paziti moraš, da ne boš izmeril svojih zemljišč v svojo škodo, namreč da bi izmeril več kakor imaš! Kdor tega dela ne bo izvršil sam, bo komisija zapisala po svoje, t. j. površno. Če bo zemljišče popisano v škodo posestnika, oziroma najemnika, bo dotični sam kriv, ker se ni potrudil, da bi si natanko izmeril obdelano zemljišče.

Dolžnost vsakega posestnika tudi je, da natanko navede pri popisovanju, katere njive je dal v najem in komu. Tudi v tem slučaju mora navesti, kako velik je tisti del zemljišča. Kdor ne bo prijavil pri popisovanju najemnikov, dninarjev, viničarjev in sploh vseh vžitarjev, k sami zase obdelujejo kak kos njegove njive ali imajo pravico do pridelkov dotične njive, bo si sam kriv, če se mu bo jeseni potem več pridelkov predpisalo za oddajo, kakor bi bilo postavno utemeljeno.

Posestnikom in najemnikom zemljišč, katere merijo manj kot 10 arov, ni treba priti k popisovanju. Taka zemljišča se označijo kot vrtovi. Posestniki ali najemniki, ki stanujejo izven občine, se morajo povabiti potem dopisnice k popisovanju. Komisija more tiste posestnike in najemnike, ki ne pridejo k popisovanju ali nečejo dati potrebnih podatkov, naznaniti oblasti, da se kaznujejo.

Večjim in zanesljivim poljedeleem se pošljejo popisovalne pole na dom, da jih sami izpolnijo. Vrniti jih morajo pravočasno. Vsak posestnik, najemnik ali vžitar mora podpisati popisovalno polo.

Pri popisovanju je važno, da se navede, kateri so glavni in kateri postranski sadeži obdelane njive. Če imaš med kornuzo fižol, moraš povedati, koliko od tebe površine pripada na kornuzo, koliko na fižol. (n. pr. 3 kornuze, 1 fižol), ravno tako je pri krompirju, če je ob brazdah vsajen fižol. Če seješ ajdo ali pro-

so, moraš označiti, na katerem kosu njive boš sejal te sadeže.

Komisija bo imela za vsakega posestnika pri rokah potrebne podatke: izpise iz parcel, že prirejane popisovalne pole, načrte in mape zemljišč ter potrebne tiskovine. Ker so ti uradni podatki zelo nezanesljivi, naj vsak posestnik pri popisovanju pregleda, če ni glede njegovega zemljišča zabeležena v polah kaka pomota v njegovo škodo. Če si zadnja leta odprodal kak del zemljišča, moraš to komisijski seveda naznaniti.

Vsak posestnik in najemnik ima pravico zahtevati, da se mu popisovalne pole popravijo, če je prvotno netočno ali nepravilno napovedal.

Če je komu kaka stvar nejasna, naj se obrne na občinski urad, kjer imajo uradno navodilo o popisovanju. Člani komisij bodo še posebej pozorni k poduku o popisovanju.

Razne politične vesti.

Državna zbornica bo baje končno veljavno sklicana na dne 7. maja in ne kakor je bilo prvotno namenjeno, na dne 30. aprila. Ker pa Seidlerjeva vlada še nima nobene trdne večine, na katero bi se mogla opirati in še bo treba dolgotrajnih pogajanj s strankami, da si ustvari večino, ki bo glasovala za državni proračun, se slišijo glasovi, da bo zbornica dne 7. maja sicer sklicana, toda zasedanje bo preloženo na sredo po binkoštnih praznikih, 22. maja.

Proti pravemu avstrijskemu domoljubju. Proti proslavi godu cesarice Zite v St. Ilju so Nemci agitirali s tem, da naj pride nemška druhal razganjat zbrane Slovence. A prišlo je samo nekaj lutrovcv v bližnji Südmarkhof, kjer se je vršila služba božja za protestante. V bližino Slov. Doma pa si nihče ni upal.

Nemškutarsko zborovanje v Celju. Preteklo nedeljo, dne 28. aprila, so imeli spodnještajski nemškutarski volksratovci v Celju svoje zborovanje pod predsedstvom znanega dr. Ambrožiča, rod. Vipavčana iz Kranjskega, uradnega vodje celjskega mestnega magistrata. Da so na tem zborovanju ubijali jugoslovanskega zmaja, je bilo pričakovati. V globokem žalovanju za svojim ljubljencem bivšim našim zunanjim ministrom grofom Černinom so sklenili sledeče: Zahtevajo, da se za vse avstrijske dežele uvede nemščina kot državni jezik, da se odstranijo (menda obesijo) vsi češki in jugoslovanski veleizdajalci in da se uvede v državi preosnova uprave, ki bi pa morala biti taka, da bi odgovarjala nemškim zahtevam. Odklanjajo pa vsako delitev v okrožja na slovanskem jugu, da se ne stori nobenega koraka za ustanovitev lastne jugoslovanske državne oblike ter sklepno zahtevajo, da mora biti Avstrija z Nemčijo še tesneje zvezana, kakor je bila do zdaj. Druge nesreče ni bilo na tem zborovanju, nego da je nekaj razgretih nemškutarjev vsled obilo zavžitega alkohola obležalo v mestnem parku ter da so bili drugega dne vsled hajljanja popolnoma hripavi.

Zrinjski in Frankopan. Pretekli torek, dne 30. aprila, je minulo 301 leto, kar sta bila v Dunajskem Novem Mestu obglavljena hrvatska grofa Peter Zrinjski in Franjo Frankopan. Padla sta, ker sta hotela otiči svojo hrvatsko domovino tujeja trinoštva. Hrvatski narod je ohranil imeni Zrinjski in Frankopan v hvaležnem spominu.

Ogrska išče ministre. Po odstopu ministrstva Wekerle je ogrski kralj in avstrijski cesar poveril Stereniju nalogo, da sestavi novo ministristvo. Toda ni se mu to posrečilo, nakar je odstopil in kralj je sedaj zopet poveril Wekerlu nalogo, da sestavi novo ministristvo. Volja ogrskega kralja in želja večine ogrskega prebivalstva je, da dobi Ogrska volilni red, ki bi bil vsaj nekoliko podoben volilni pravici, ne pa škripčalo madžarskih mogotcev, ki nečejo, da bi prišli tudi nižji sloji prebivalstva in nemadžarske narodnosti na Ogrskem vsaj nekoliko do svojih pravic. Wekerlu se še do sedaj ni posrečilo, sestaviti novega ministristva.

Nemčija nam ne da nobenih živil. Nemški listi in nemški govorniki se zadnji čas vedno povdarjajo, da dobimo v slučaju potrebe dovolj živil iz Nemčije. Kakor znano, je Nemčija pobrala v Rumuniji, v Ukrajini in v Italiji kar se je dalo dobiti, mi pa smo — čakali. Sedaj pa izjavlja nemška vlada, da ne more pomagati zaveznici Avstriji z živilom.

Nemčija zahteva vojno odškodnino. Po poročilih iz Vratislave bodo nemški vodilni ministri v nemškem zveznem svetu predlagali, da Nemčija pri sklepanju miru zahteva vojno odškodnino. Tozadevna posvetovanja se bodo pričela v najkrajšem času.

Trdnjava Kars padla.

Po uradnem poročilu iz Carigrada z dne 27. aprila so turške čete zavzele rasko kavkaško trdnjavo.

Kars. Vpljenjenih je bilo 860 nepoškodovanih vojakov, stih topov in velike množine drugega vojnega gradiva.

Francosko bojišče.

Razven hudih infanterijskih bojev v Flandriji in bojev na ozemlju gore Kemmel nobenih posebnih vojnih dogodkov. Švicarska poročila pravijo, da so Angleži v tej ofenzivi izgubili 604.000 mož, torej okrog 30 divizij.

Tedenske novice.

Današnja številka „Slovenskega Gospodarja“ je izšla samo na štirih straneh, ker je večeraj, dne 1. maja, ko je s tiskanjem in stavljenjem lista največ dela, bil delaprosti dan. Prihodnja številka izide zopet na osemih straneh.

† Župnik Franc Kosel. V torek zjutraj dne 30. aprila je po daljši bolezni v starosti 49 let umrl ž. g. Franc Kosel, mnogozaslužni župnik v Ločah. Pokopan je bil danes predpoldne. Rajni je bil rojen 9. marca 1869 v Hajdinji pri Ptujui v mašnika posvečen leta 1896. Kot kaplan je služboval na Dobrni, v Hajdinji in v Središču do leta 1908, ko je bil imenovan za župnika v Ločah. Za slovensko ljudstvo je bil vsestransko delaven ne samo v cerkvi, marveč i izven cerkve. Kakor je vselej bil vnet in zgleden duhovnik, tako je tudi bil navdušen in požrtvovalen re-doljub. Delo za katoliško cerkev in za slovensko ljudstvo je bilo njegovo veselje. Bog bodi plačnik za njegova dobra dela! Pokoj njegovi plemeniti duši! Blag mu spomin!

Soletnica odličnega slovenskega duhovnika. Monsignor Jurij Bezenšek v Cadrnjamah je letos svoj god obhajal osemdesetkrat. Se mnoga leta!

Župnijski izpit so te dni napravili naslednji častiti gospodje: Janez Cilenšek, kaplan v Ptujui, Jernej Podpečan, vikarij v Konjicah, in Janez Slavič, kaplan pri Sv. Marijeti niže Ptujia.

Častno občanstvo. Občina Bučevci na Marickem polju je imenovala svojega rojaka v. l. g. dr. Matija Slavič, profesorja bogoslovja v Mariboru, za zasluge, ki si jih je pridobil za blagor svoje domače občine, svojim častnim občanom. Čestitamo!

Tudi cesarica Zita posredovala za mir. Francoski list „Journal des Debats“ poroča, da je kmalu po pismu cesarja Karla princu Sikstu Parmškemu tudi cesarica Zita pisala pismo Sv. Očetu Benediktu XV. Prosi la ga te, naj uveljavi svoj vpliv za mir.

Romarski shod. Na Ptujski ali Črni gori se bo vršil v soboto po Križevem velikom romarskem shodu. Ta dan pride na Ptujsko goro devet procesij.

Velik deklaracijski shod v Trbovljah. V Trbovljah se vrši dne 19. t. m. ob 2. uri popoldne v gostilni Špan velik deklaracijski shod, na katerem bodo govorili dr. Korošec, dr. Ravnihar, dr. Benkovič in dr. Kramer.

Veliko zborovanje na Bizelskem se vrši v nedeljo, dne 12. maja, popoldne ob 3. uri, na Juvancičevem v Gornji Sušici. Govorijo poslanci dr. Korošec, dr. Benkovič in dr. Jankovič. Tudi Hrvatje se udeležijo tega zborovanja. Shod utegne postati sijajna manifestacija Soteleke doline za jugoslovansko deklaracijo.

Poziv rodoljubnim Slovincem in Slovenkam! Nemci se v svojih oporokah vedno prav pridno spominjajo nemškega Schulvereina, Südmarke in enakih nepotrebnih nemških društev. Nedavno umrli svečinski Menhardti je svoje veliko premoženje določili za Schulverein in Südmarko. Kaj pa Slovenci in Slovenke? Ali mi nimamo nobenih narodnih potreb? Se preveč! Slovenska Straža, Tiskovni dom, slovenska šola v Mariboru in še celo kopo drugih društev in zavodov potrebuje gnotne pomoči. Rojaki! Ko pišete oporoke, spominjajte se obmejnih Slovencev, dehočite del svojega premoženja za Slovensko Stražo v Ljubljani, za Tiskovni dom v Mariboru, za slovensko šolo v Mariboru ali za Dijaško kuhinjo.

Za Tiskovni dom v Mariboru so darovali p. t. V Framu se je nabralo v drugič: 228 K: dardvali so: dekleta: Liza in Marija Cveček 8 K, Wolmut M. 3, Kodrič Marija 2, Kirbiš Marija 5, Pepca Sagadin 5, Roza Pristavnik 10, Marija Prijol 10, Marija Sagadin 5, Jula Domadenik 5, Triep Roza 5, Cernej A. 10, Micika Weber 5, Maria Vihar 5, Lucija Vihar 5, Francka Vihar 5, Jozefa Pliberšek 4, Neža Bezjak 10, Justina Kozlevčar 4, Milica Cernej 2, Lesiak Angela 1, Ledinek Treza 1, Marija Trojko 3, Micika Rihter 2: družine: Wolmut 5, Fregl 2, Kirbiš 10, Neimenovan 10, Neimenovan 10, Lorenčič Micika 4, Sagadin 10, Pliberšek 6, Antonija Man 1, Neimenovana 2: mladeniči: Ivo Fregl 5, Ivan Stern 5, Fr. Weber 5, Stefan Stauber 5, Tonček Stavbar 6, Sim. Stern 5, Albert Čretnik 5, Franc Pliberšek 5, Franc Kotnik 5 K. Dalje prihodnjic. — Prisrčna zahvala! — Dr. Anton Jerovšek, ravnatelj Cirilove tiskarne v Mariboru.

Za slovensko šolo v Mariboru so darovali: Ivan Cveček pri Sv. Ruperta 20 K, upravni